

C-366/24. sz. ügy

Előzetes döntéshozatal iránti kérelem

A benyújtás napja:

2024. május 21.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Conseil d'État (Franciaország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2024. május 17.

Felperes:

Amazon EU Sàrl

Alperesek:

Ministre de la Culture

Ministre de l'Économie, des Finances et de la Souveraineté
industrielle et numérique

[omissis]

A Conseil d'État (államtanács, Franciaország) peres ügyben eljárva

(peres szekció, kilencedik és tizedik egyesített tanács)

[omissis]

Tekintettel az alábbi eljárásra:

A Conseil d'État (államtanács) peres ügyekkel foglalkozó titkárságához 2023. május 22-án érkezett keresetlevelében, illetve 2023. november 15-én és december 20-án érkezett két beadványában az Amazon EU társaság kéri, hogy a Conseil d'État (államtanács):

1°) hatáskörtúllépés miatt semmisítse meg az arrêté du 4 avril 2023 relatif au montant minimal de tarification du service de livraison du livre-t (a könyvszállítási szolgáltatás díjának minimális összegéről szóló 2023. április 4-i rendelet);

2°) [omissis] [a költségekre vonatkozó kereseti kérelem]

A következőket adja elő:

- a rendeletet szabálytalan eljárásban fogadták el, mivel nem került sor az Autorité de la concurrence-szal (versenyhatóság) való előzetes konzultációra;
- a megtámadott rendelet jogalapjául szolgáló loi n° 2021-1901 du 30 décembre 2021 visant à conforter l'économie du livre et à renforcer l'équité et la confiance entre ses acteurs (a könyvágazat megerősítésére, valamint a szereplői közötti méltányosság és bizalom erősítésére irányuló 2021. december 30-i törvény) 1. cikkének rendelkezései sértik a 2000. június 8-i 2000/31/EK irányelv célkitűzéseit, másodlagosan pedig a 2006. december 12-i 2006/123/EK irányelv célkitűzéseit;
- a 2021. december 31-i törvény 1. cikkének rendelkezései sértik az áruknak az Európai Unió működéséről szóló szerződés által biztosított szabad mozgását.

2023. október 19-én, illetve 2024. március 7-én nyilvántartásba vett két ellenkérelmével a ministre de la culture (kulturális miniszter) a kereset elutasítását kéri. Azt állítja, hogy a felperes társaság által hivatkozott jogalapok megalapozatlanok.

A keresetlevelet közzéték a ministre de l'économie, des finances et de la souveraineté industrielle et numérique-vel (gazdasági, pénzügyi és az ipari és digitális szuverenitásért felelős miniszter), aki nem nyújtott be beadványt.

Tekintettel:

- az Európai Unióról szóló szerződésre;
- az Európai Unió működéséről szóló szerződésre;
- az Európai Unió Alapjogi Chartájára;
- a 2000. június 8-i 2000/31/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre;
- a 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvre;
- az 1981. augusztus 10-i 81-766. sz. törvényre;
- a 2021. december 30-i 2021-1901. sz. törvényre;

- a code de commerce-re (kereskedelmi törvénykönyv);
- a code de justice administrative-ra (a közigazgatási eljárásról szóló törvénykönyv);

[omissis]

[az eljárásra vonatkozó adatok]

Mivel:

- 1 A loi du 10 août 1981 relative au prix du livre (a könyvek áráról szóló 1981. augusztus 10-i törvény) 1. cikke első bekezdésének – a könyvágazat megerősítésére, valamint a szereplői közötti méltányosság és bizalom megerősítésére irányuló 2021. december 30-i törvény 1. cikkével megállapított – szövege értelmében: *„Minden természetes vagy jogi személy, aki vagy amely könyveket ad ki vagy importál, köteles az általa kiadott vagy importált könyvekre vonatkozóan fogyasztói árat meghatározni.”* Ugyanezen 1. cikk negyedik bekezdése értelmében: *„A kiskereskedőknek a kiadó vagy az importőr által meghatározott ár 95%-a és 100%-a közötti tényleges fogyasztói árat kell alkalmazniuk. Amennyiben a könyvet a vevő részére kiszállítják, és azt nem könyv-kiskereskedésben veszik át, a vételár a kiadó vagy az importőr által meghatározott vételárnak felel meg. A kiskereskedő sem közvetlenül, sem közvetve nem kínálhat ingyenes könyvszállítási szolgáltatást, kivéve, ha a könyvet könyv-kiskereskedésben veszik át. E szolgáltatás díját az Autorité de régulation des communications électroniques, des postes et de la distribution de la presse (elektronikus hírközlési, postai és sajtótermék-terjesztési szabályozó hatóság) javaslatára a kultúráért és a gazdaságért felelős miniszterek rendeletében meghatározott díj minimális összegének tiszteletben tartásával kell felszámítani. E rendelet figyelembe veszi a postai szolgáltatók által a könyvek kiskereskedelmi piacán alkalmazott díjakat, valamint a kiskereskedők sűrű hálózata ország területén történő fenntartásának szükségességét”.*
- 2 Az 1981. augusztus 10-i törvény 1. cikke negyedik bekezdésének végrehajtása érdekében elfogadott 2023. április 4-i rendelettel a gazdasági, pénzügyi és az ipari és digitális szuverenitásért felelős miniszter, valamint a kulturális miniszter a könyvek házhoz szállítására vonatkozó szolgáltatás díjának minimális összegét egyrészt az összes adót magában foglaló 3 euró összegben határozta meg az egy vagy több könyvet tartalmazó olyan megrendelések esetében, amelyeknek a beszerzési értéke az új könyvek tekintetében az összes adót magában foglaló 35 euró összegnél alacsonyabb, másrészt pedig az összes adót magában foglaló, 0 eurót meghaladó összegben az egy vagy több új könyvet tartalmazó olyan megrendelések esetében, amelyek beszerzési értéke az új könyvek tekintetében az összes adót magában foglaló 35 euró vagy annál magasabb. Az Amazon EU társaság kéri e rendelet hatáskörtúllépés miatt történő megsemmisítését.

A versenyhatósággal való konzultációról:

- 3 [omissis]
- 4 [omissis] [az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések szempontjából nem releváns nemzeti jogkérdésre vonatkozó jogszerűség]

Az Európai Unió jogának tiszteletben tartásáról:

- 5 Egyrészt az Európai Unió Alapjogi Chartájának 22. cikke értelmében: „Az Unió tiszteletben tartja a kulturális, vallási és nyelvi sokféleséget.” Az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikke (3) bekezdésének utolsó albekezdése értelmében: „Az Unió tiszteletben tartja saját kulturális és nyelvi sokféleségét”. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 167. cikke értelmében: „(1) Az Unió hozzájárul a tagállamok kultúrájának virágzásához [...]. / (2) Az Unió fellépésének célja a tagállamok közötti együttműködés előmozdítása és szükség esetén tevékenységük támogatása és kiegészítése a következő területeken [...] – művészeti és irodalmi alkotás [...]. / [...] (4) Az Unió a Szerződések egyéb rendelkezései alá tartozó tevékenysége során, különösen kulturális sokszínűségének tiszteletben tartása és támogatása érdekében, figyelembe veszi a kulturális szempontokat.”
- 6 Másrészt az Európai Unió működéséről szóló szerződés 34. cikke értelmében: „A tagállamok között tilos a behozatalra vonatkozó minden mennyiségi korlátozás és azzal azonos hatású intézkedés.” E szerződés 56. cikke értelmében: „Az alábbiakban megállapított rendelkezéseknek megfelelően tilos az Unión belüli szolgáltatásnyújtás szabadságára vonatkozó minden korlátozás a tagállamok olyan állampolgárai tekintetében, akik nem abban a tagállamban letelepedettek, mint a szolgáltatást igénybe vevő személy.”
- 7 Elsősorban [omissis]
- 8 [omissis]
- 9 [omissis]
- 10 [omissis] [a szóban forgó nemzeti jogi rendelkezések 2000/31 irányelvvel való összeegyeztethetlenségére alapított jogalap, amelyet a kérdést előterjesztő bíróság a Bíróság állandó ítélkezési gyakorlata alapján elutasított, és amely az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések szempontjából nem releváns]
- 11 Másodsorban a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke értelmében: „(1) Ez az irányelv általános rendelkezéseket állapít meg a szolgáltatók letelepedési szabadságának gyakorlása és a szolgáltatások szabad mozgásának megkönnyítése érdekében, a szolgáltatások magas színvonalának megőrzése mellett. / [...] / (4) Ez az irányelv nem érinti a kulturális vagy nyelvi sokszínűség, illetve a tömegtájékoztatás sokféleségének védelme vagy előmozdítása érdekében hozott közösségi vagy a közösségi jognak megfelelő nemzeti intézkedéseket.” Ugyanezen irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében: „A tagállamok tiszteletben tartják a szolgáltatók jogát, hogy szolgáltatást nyújthassanak a letelepedési helyük

szerinti tagállamtól eltérő tagállamban. / A szolgáltatásnyújtás helye szerinti tagállam saját területén biztosítja a szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságot és annak szabad gyakorlását. / A tagállamok saját területükön nem köthetik a szolgáltatási tevékenység nyújtására való jogosultságot, vagy annak gyakorlását olyan követelményekhez, amelyek nem tartják tiszteletben a következő alapelveket: / a) hátrányos megkülönböztetés tilalma [...]; / b) szükségesség: a követelménynek közrendi, közbiztonsági, közegészségügyi és [helyesen: vagy] környezetvédelmi szempontból indokoltnak kell lennie; / c) arányosság [...]”.

- 12 A felperes társaság azon állítás alátámasztása érdekében, hogy az általa vitatott rendelet jogellenes, arra hivatkozik, hogy az 1981. augusztus 10-i törvény 1. cikke negyedik bekezdésének rendelkezései, amelyeket ez a rendelet hajt végre, sértik a 2006/123/EK irányelv célkitűzéseit, amennyiben egy szolgáltatási tevékenység szabad gyakorlását az ezen irányelv 16. cikkének (1) bekezdésében meghatározott feltételekkel összeegyeztethetetlen követelménynek rendelik alá. A kulturális miniszter védekezésül elsődlegesen azzal érvel, hogy a vitatott rendelkezések, mivel azokat a könyvkiadás sokszínűségének, és ebből következően a kulturális sokszínűség megőrzése érdekében fogadták el, a 2006/123/EK irányelv 1. cikkének (4) bekezdése értelmében nem tartoznak az irányelv hatálya alá. Másodlagosan a miniszter azt állítja, hogy a kulturális sokszínűség megőrzése olyan indok, amely lehetővé teszi a vitatott intézkedés igazolását.
- 13 Az e jogalapra adandó válasz attól függ, hogy a 2006/123/EK irányelv 1. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azok kizárják ezen irányelv hatálya alól az olyan nemzeti intézkedést, amely a kulturális sokszínűség védelme vagy előmozdítása céljából szabályozza valamely szolgáltatási tevékenységnek a tagállam területén történő gyakorlását, vagy e rendelkezéseket – ezen irányelv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjának rendelkezéseivel együttesen – úgy kell értelmezni, hogy a kulturális sokszínűség védelme vagy előmozdítása igazolhat az arra vonatkozó tilalomtól való eltérést, hogy a más tagállamban letelepedett szolgáltatók számára az ilyen nemzeti szabályozás által bevezetett követelményt írjanak elő.
- 14 Abban az esetben, ha a Bíróság az irányelv 1. és 16. cikkének ilyen együttes értelmezését fogadná el, az a kérdés is felmerül, hogy a szóban forgó nemzeti szabályozásnak a 2006/123/EK irányelv által követett célkitűzésekkel való összeegyeztethetőségének értékelése kizárja-e ugyanezen vizsgálatnak az Európai Unió elsődleges jogára tekintettel történő elvégzését.
- 15 Harmadsorban, abban az esetben, ha értékelni kell a kulturális sokszínűség védelme vagy előmozdítása céljából elfogadott nemzeti intézkedésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 34. és 56. cikke által biztosított szabadságokkal való összeegyeztethetőségét, felmerül a kérdés, hogy egy olyan nemzeti intézkedést, amely valamely termék házhoz szállítására vonatkozó minimális díjat határoz meg, úgy kell-e tekinteni, hogy az e termék valamely értékesítési módjára vonatkozik, és azt következésképpen az áruk szabad mozgására tekintettel kell értékelni, vagy a vitatott szabályozást a

szolgáltatásnyújtás szabadságára tekintettel kell értékelni, tekintettel különösen az e termék online értékesítésére vonatkozó tevékenységet érő sérelemre vagy a szállítási szolgáltatásnak a termékértékesítési szolgáltatástól elkülönülő jellegére.

- 16 E kérdések meghatározó jelentőséggel bírnak a Conseil d'État (államtanács) által eldöntendő jogvita szempontjából. E kérdések komoly nehézséget jelentenek. Ezért helyénvaló az Európai Unió működéséről szóló szerződés 267. cikke alapján az Európai Unió Bíróságához fordulni, és a Bíróság határozatának meghozataláig a felperes társaság által előterjesztett kérelmek tárgyában felfüggeszteni az eljárást.

A KÖVETKEZŐKÉPPEN HATÁROZOTT:

1. cikk: Az eljárást az Európai Unió Bírósága által a következő kérdésekben történő határozathozatalig felfüggeszti:

- 1) Úgy kell-e értelmezni a belső piaci szolgáltatásokról szóló, 2006. december 12-i 2006/123/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 1. cikke (4) bekezdésének rendelkezéseit, hogy azok kizárják az irányelv hatálya alól az olyan nemzeti intézkedést, amely a kulturális sokszínűség védelme vagy előmozdítása céljából szabályozza valamely szolgáltatási tevékenységnek a tagállam területén történő gyakorlását, vagy e rendelkezéseket – ezen irányelv 16. cikke (1) bekezdése b) pontjának rendelkezéseivel együttesen – úgy kell értelmezni, hogy a kulturális sokszínűség védelme vagy előmozdítása igazolhat az arra vonatkozó tilalomtól való eltérést, hogy a más tagállamban letelepedett szolgáltatók számára az ilyen nemzeti szabályozás által bevezetett követelményt írjanak elő?
- 2) Az ilyen nemzeti szabályozásnak a 2006/123/EK irányelv által követett célkitűzésekkel való összeegyeztethetőségének értékelése kizárja-e ugyanezen vizsgálatnak az Európai Unió elsődleges jogára tekintettel történő elvégzését?
- 3) Abban az esetben, ha értékelni kell a kulturális sokszínűség védelme vagy előmozdítása céljából elfogadott nemzeti intézkedésnek az Európai Unió működéséről szóló szerződés 34. és 56. cikke által biztosított szabadságokkal való összeegyeztethetőségét, az olyan nemzeti intézkedést, amely valamely termék házhoz szállítására vonatkozó minimális díjat határoz meg, úgy kell-e tekinteni, hogy az e termék valamely értékesítési módjára vonatkozik, és azt következésképpen kizárólag az áruk szabad mozgására tekintettel kell értékelni, vagy e szabályozást kizárólag a szolgáltatásnyújtás szabadságára tekintettel kell értékelni, tekintettel különösen az e termék online értékesítésére vonatkozó tevékenységet érő sérelemre vagy a szállítási szolgáltatásnak a termékértékesítési szolgáltatástól elkülönülő jellegére?

[omissis] [a rendelkező résznek a határozat közlésével kapcsolatos pontja]

[omissis] [a határozat kihirdetésével, az ítélkező testület összetételével és a határozat végrehajtásával kapcsolatos megjegyzések]

MUNKADOKUMENTUM